

Historie časopisu Soudní inženýrství

Potřeba samostatného časopisu pro znalce vyvstala již v sedmdesátých letech minulého století. Vzhledem k okolnostem a zejména k postoji tehdejšího Ministerstva spravedlnosti však tyto snahy nebyly úspěšné. Znalci tedy neměli do té doby prakticky žádný pravidelný důvěryhodný zdroj informací. Podařilo se pouze úsilím Ústavu soudního inženýrství Vysokého učení technického v Brně prosadit nepravidelnou rubriku „Informace znalcům“ v časopise tehdejší České státní pojišťovny „Zábrana škod“, kde byly publikovány velmi důležité informace pro znalce, například:

- Brzdit nebo se vyhnout? (č. 10/1982).
- K problematice bezpečného předjíždění (č. 12/1982).
- Schematický přehled použití předpisů při oceňování staveb, pozemků a porostů na území ČSR (č. 7/1984).
- K detailnímu rozboru reakční doby řidiče a osobního automobilu při nouzovém brzdění (č. 8/1984).
- Rychlost přiměřená rozhledu řidiče jako předpoklad bezpečné jízdy (I. část: č. 7/1985, II. část: č. 2/1987).

Po uvolnění poměrů byl v roce 1990 úsilím Ústavu soudního inženýrství Vysokého učení technického v Brně (ÚSI) založen první a doposud jediný časopis v oboru s názvem „Soudní inženýrství“. Veškeré vydavatelské práce, zejména po stránce zajištění odborné úrovně příspěvků, zabezpečuje od počátku ÚSI, který byl založen v roce 1970 a v současné době je samostatným vysokoškolským ústavem VUT. Jeho náplní je zpracovávání znaleckých posudků pro státní orgány v technických a ekonomických oborech a příprava na znaleckou činnost; od roku 1970 zde absolvovalo speciální kursy celoživotního vzdělávání 3 400 stávajících i budoucích znalců. Ústav dále pořádá konference a sympozia, při ústavu působí akreditovaný nezávislý certifikační orgán pro certifikace expertů, Asociace znalců a odhadců ČR a EVU - Evropská společnost pro výzkum a analýzu silničních nehod se sídlem v Hamburku, Národní skupina v ČR. Na ústavu se uskutečňuje magisterský a doktorský studijní program oboru Soudní inženýrství, jsou vydávány publikace v tomto oboru.

Cílem, který si zakladatelé časopisu Soudní inženýrství v na začátku vytkli, bylo dát zejména znalcům technických a ekonomických oborů možnost získávat pravidelně aktuální poznatky z jejich oborů resp. specializací, a to jak po stránce příslušných předpisů, tak po stránce odborné problematiky, etiky znalecké činnosti i praktických otázek znalecké činnosti. S postupujícím úspěšným vydáváním časopisu, zejména pak po roce 1997, přibývaly podle aktuálních potřeb další rubriky:

- informace o plánovaných konferencích, sympoziiích a dalších vzdělávacích a společenských akcích, publikace významných příspěvků z těchto konferencí,
- publikace podstatných částí vybraných monotematických závěrečných prací absolventů studijního programu výuky znalců na ÚSI VUT v Brně, zaměřených na aktuální vybrané téma některé znalecké specializace,
- publikace podstatných částí vybraných doktorských disertačních prací absolventů doktorského studijního programu Soudní inženýrství na VUT v Brně (§ 47 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách), které jsou takto podrobeny veřejné oponentuře odborníků v oboru ještě před jejich obhajobou,
- publikace vybraných monotematických příspěvků znalců a odborníků, které se zabývají aktuálními otázkami z oblasti soudního inženýrství,
- zprávy Ústavu soudního inženýrství a Certifikačního orgánu ÚSI VUT v Brně,
- zprávy Asociace znalců a odhadců ČR a EVU - Evropské společnosti pro výzkum a analýzu nehod - Národní skupiny v ČR,
- informace o výpočetní technice a o výpočetních resp. simulačních programech pro znaleckou činnost, o nové technice pro znaleckou činnost,
- anotace časopisů, recenze nových knih.

Neodmyslitelnou částí obsahu časopisu se stalo kromě disertací publikování i dalších původních vědeckých prací, týkajících se problematiky soudního inženýrství ve všech jeho specializacích. Od roku

2005 jsou odborné a vědecké příspěvky vybaveny českou anotací, od roku 2008 přibyla i anotace v anglickém jazyce a navíc klíčová slova v českém i anglickém jazyce.

Po odborné stránce byly první ročníky věnovány zejména v dané době nejaktuálnější problematice, tj.:

- v oblasti znalecké činnosti obecně: etice a objektivitě znalce, etickému kodexu, činnosti znalců v zahraničí, statistice znalecké činnosti, chybám ve znaleckých posudcích, odměňování znalecké činnosti v ČR a v zahraničí, znalecké mlčenlivosti, problematice neschváleného zákona o odhadcovství a neschválených novel zákona o znalcích a tlumočnících, statistice znalecké činnosti, zpracování znaleckého posudku pro advokáta, spolupráce soudních lékařů a soudních inženýrů při znalecké činnosti, pravděpodobnosti ve znaleckém posudku, dokumentaci ve znaleckém posudku apod.;
- v oblasti oceňování majetku:
 - oceňování nemovitostí: stanovení obvyklé ceny staveb, pozemků, souborů staveb a pozemků, lesa, historické architektury, problematice oceňování a posuzování přestaveb pro účely restitučních zákonů, oceňování pro účely daně z nemovitostí, tvorbě databází srovnávaných nemovitostí, cenovým mapám stavebních pozemků, míře kapitalizace a výnosové hodnotě, novelám předpisu pro oceňování nemovitostí, oceňování nemovitostí s ekologickou zátěží, znehodnocení staveb stářím a jeho hodnocení v ČR a v zemích EU, životnosti staveb a jejich opotřebení, oceňování bytů, oceňování věcných břemen, oceňování nemovitostí cenovou komparací, určení ceny nemovitosti při stanovení přiměřené náhrady při vypořádání podílového spoluvlastnictví, využití realitní inzerce při oceňování nemovitostí, Naegeliho metody oceňování pozemků, rozdělení kupní ceny nemovitosti na cenu staveb a cenu pozemků pro účely dalšího odepisování, spojení stavby se zemí pevným základem pro určení, zda se jedná o nemovitost, znalecké činnosti při hypotečních úvěrech, modifikaci zahraničních metodik pro oceňování pozemků, oceňování pro konkurzní a vyrovnávací řízení apod.,
 - oceňování motorových vozidel, strojů a zařízení, technologických celků, oceňování kolejových drah, standardu pro oceňování motorových vozidel, oceňování stabilního hasičského zařízení, movitého majetku, zjištění identity vozidla, pojistným podvodům apod.,
 - oceňování podniků;
 - metodice zpracování znaleckých posudků v oboru stavebnictví, na příkladech pak posuzování příčin zatékání do stavebních objektů, posuzování příčin praskání vodovodních trub apod.;
 - v oblasti analýzy silničních nehod: problematice dopředného systému výpočtu střetu vozidel, věnována matematickému modelování střetu vozidel pomocí DRHI, DRHI + EES, praktickým možnostem přístupu k řešení střetu dvou vozidel, problematice analýzy nehod při odbočování vozidla vlevo, nehodám s cyklisty, charakteristice a objasňování silničních dopravních nehod, systémů pro záznam a analýzu nehodových dat, výhledu z osobních automobilů a oblasti zakrytého výhledu ve zpětných zrcátkách, chování řidičů na mokré vozovce, vydání znaleckých standardů, reakční dobu řidiče za denního světla a při snížené viditelnosti, krátkodobého bezvědomí řidičů, pevnosti skeletu lidského hrudníku, konstrukci silnic a dálnic a řízení provozu světelnou signalizací, poranění osob upoutaných bezpečnostními pásy, korespondenci zranění chodce a poškození vozidla při dopravní nehodě, předpisům v silniční dopravě, biomechanice apod.;
 - v oblasti kriminalistiky: unikátním objektovým identifikátorům a obecnému požadavku přesnosti dat, novým aspektům zkoumání kriminalistické stopy a identifikace, kriminalistické informatice, ohledání.

Sazbu, tisk a distribuci zabezpečoval do roku 1996 Dům techniky ČSVTS Ostrava. V letech 1990 - 1993 vycházel časopis formou nsvázaného sešitu A4, v černobílém provedení. Od ročníku 1994 jsou již jednotlivá čísla sešita, obálka je na křídovém papíru, barevná. Od ročníku 1997 sazbu, tisk a distribuci zabezpečuje AKADEMICKÉ NAKLADATELSTVÍ CERM s.r.o., Brno, tiskne tiskárna FINAL TISK s.r.o., Olomučany.